



Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Conference Report

Víceletý finanční rámec 2014 – 2020: Evropská rada bez dohody a co dál?

–

Listopad 2012

Víceletý finanční rámec 2014 – 2020: Evropská rada bez dohody a co dál?

–

Kateřina Pleskotová

Listopad 2012



Conference Report

Víceletý finanční rámec 2014 – 2020: Evropská rada bez dohody a co dál?

–
Listopad 2012

Asociace pro mezinárodní otázky uspořádala již dvanáctou expertní debatu v rámci projektu [Challenging the Czech Tales on European Policies](#), která se tentokrát zaměřila na otázku víceletého finančního rámce (dále jen VFR) pro období 2014+. Letošní vyjednávání o výši VFR jsou navíc komplikovány probíhající hospodářskou a finanční krizí, se kterou se pojí krize eurozóny a další politické události v Evropě. Pozvání na diskusi moderovanou Arnoštem Marksem přijal **Jan Gregor**, náměstek ministra financí České republiky. Debata se zabývala především tématem vyjednávání o novém rámci, ale také se úzce zaměřovala na postavení České republiky a jejích stanovisek v průběhu vyjednávání.

Na úvod debaty se Gregor věnoval hlavně shrnutí hlavních milníků jednání týkající se VFR. Vyjádřil také své rozčarování nad Evropskou komisí, která se dle jeho názorů snaží jednání ovlivnit více, než by měla. Polské předsednictví v druhé polovině minulého roku (2011) se postaralo o dobré nastartování debaty, která měla řešit rozpočet celé Unie, včetně mimorozpočtových nástrojů. Dánové v čele EU pak předvedli excelentní detailní práci. Kypr, jenž je v čele EU tento půlrok, pak umně navázal na předsednictví dánské a předal agendu Evropské radě, tedy hlavně Hermanu von Rompuyovi a jeho týmu. Evropská komise v červenci letošního roku zrevidovala návrh finanční perspektivy a brala v úvahu nová regionální data. Alokace byly zvýšeny o Chorvatsko, kterému by mělo být přislíbeno přes 13 miliard eur. Také má dojít ke snížení alokací stávajícím členům – dle makroekonomické predikce by se mělo jednat o částku 5,5 miliard eur. Psychologickou hranicí finančního rámce je bilion eur, který je dle Gregora velice nepřijemný až nepřijatelný zejména pro čisté plátce.

Velká Británie již před zasedáním Evropské rady stanovila, že pro ni je bilion eur nereálná suma a snažila se rámec za každou cenu snížit. Její návrh byl však nepřijatelný pro všechny ostatní ekonomiky, 886 miliard eur bylo Gregorem označeno jako nereálný návrh. I kvůli tomu byl na představitele Spojeného království vyvíjen velký tlak ještě před začátkem summitu. Nakonec však nebylo nutné aplikovat žádná z krizových opatření. Kypr se z pozice předsedajícího státu snažil snížit rozpočet o 50 miliard eur. Co nejvíce snížit VFR bylo i cílem České republiky navzdory tomu, že pro ni je regionální politika prioritou.

Gregor uvedl, že v minulém programovém období měla ČR nejvyšší alokace na počet obyvatel především díky nastavení berlínské alokační metody. Do popředí se nyní dostává Polsko, které má jedny z nejchudších krajů a díky komisaři Lewandowskému se mu nyní dostane větší podpory. To komplikuje společné vyjednávání i ve Visegrádské čtyřce, kde Polsko se Slovenskem dostaly vyšší alokace, zato ČR a Maďarsku se sníží. Premiér Nečas navíc uvedl, že hranice bude okolo 20 miliard eur. Gregor dodal, že se nejedná o žádnou katastrofu, ale spíše to značí, že v příštím programovém období je nutno se více zaměřit na zlepšení koordinace čerpání a zefektivnění.



Conference Report

Víceletý finanční rámec 2014 – 2020: Evropská rada bez dohody a co dál?

–
Listopad 2012

Další zmíněnou otázkou bylo spolufinancování. Nyní je rozděleno v poměru 85:15. Kdyby však došlo k poklesu příspěvků EU, může to vést k větší efektivitě kvůli značnému zvýšení tlaku. Navíc ministerstvo financí se paralelně snaží řešit další agendy jako například uznatelnost daně z přidané hodnoty či makrokondicionality. V tomto případě je však nutno brát ohled na jistou míru kompetitivnosti mezi jednotlivými institucemi.

Otázky odborné veřejnosti se týkaly většinou pozice České republiky, jejích vyjednávacích stanovisek a výhledů do budoucna. Při první odpovědi Gregor obhajoval pozici českých vyjednávačů na proběhnuvším summitu, kde se zástupci jasně postavili na stranu nižšího, efektivnějšího rozpočtu. Dále podotkl, že ČR nebyla jedinou zemí, která chtěla nižší rozpočet i přesto, že klade důraz na zachování vysoké alokace na jednu z oblastí rozpočtu. Zmínil postavení Francie, která je tradičním obhájcem nižšího rozpočtu pod podmínkou, že ale nepřijde o jediný cent dotací na své zemědělství. Navíc ČR, i když se tak někdy může zdát z médií, rozhodně není politickým jestřábem, ale snaží se racionálně argumentovat. Gregor potvrdil, že i Německo se nechá v jednání obměkčit a Francie začala ze svých tvrdých pozic couvat již před prvním summitem. Hnacím motorem může být i důvod, že z každých ušetřených sto miliard ve VFR ušetří ČR jednu miliardu eur. Návrh českých zástupců a jejich ideální suma tedy nakonec může být velice blízko finálnímu kompromisu, ke kterému mělo dle Gregora dojít nejpozději do konce prosince. Protahování negociací tak znamená hlavně komplikace pro zemědělskou politiku, v minulém programovém období se muselo takto převádět 13 miliard eur.

Další dotazy týkající se zejména sum navrhovaných Evropskou radou a procentuálními změnami oproti probíhajícímu období prokázaly, že nynější návrh čítá přibližně 1.091 miliard včetně mimorozpočtových nástrojů. V minulém období se však jednalo o částku 864 miliard plus mimorozpočtové nástroje, což indikuje nárůst o 80 miliard eur. Vůči hrubému národnímu produktu tedy rozpočet dle návrhu klesá z 1,13 % na 1,08 %.

Tématem následné diskuze, do které se zapojil i Daniel Braun, náměstek ministra pro místní rozvoj, jež bylo druhým hlavním aktérem při schvalování nových operačních programů vládou tento týden, bylo zejména čerpání dotací v rámci České republiky a obraz české vlády v Bruselu. Gregor potvrdil, že od vstupu do EU je Česká republika čistým příjemcem a zůstane jím i v příštím programovém období a možná i v tom přespříštím. Je tedy na čase začít tyto fondy využívat efektivněji, tato problematika však úzce souvisí s komplexností systému zadávání veřejných zakázek. V této části se Gregor dotkl i citlivějších témat jakými jsou kompetence jednotlivých obcí. Zmínil i postavení a pozici Evropského účetního dvora. Důležitým bodem je příprava nové struktury operačních programů, které připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Existuje i snaha najít pravidlo kdy malá obec, s obvyklým rozpočtem ve výši



Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Conference Report

Víceletý finanční rámec 2014 – 2020: Evropská rada bez dohody a co dál?

–

Listopad 2012

jednoho milionu korun, bude podléhat zpřísněnému doзору ze strany centrální vlády, při čerpání dotací 50 milionů korun například na novou kanalizaci.

Daniel Braun ještě doplnil podrobnější detaily k ve středu 28. listopadu schválené reformě operačních programů. Jedná se nově o osm programů: šestice velkých – zabírajících se např. podnikáním, trhem práce či infrastrukturou – je doplněná o dva menší, které spravují technickou agendu. Všechny programy jsou tematicky vymezeny a omezeny, podrobné prioritní osy a implementační procesy jsou teprve předmětem k diskusi. Nejpálčivější otázkou však dle Brauna zůstává, kdo bude celou tuto agendu zaštitřovat a koordinovat, protože ta daná instituce se stane hlavní vyjednávací silou v negociacích s Evropskou komisí. Jak Braun, tak Gregor na závěr potvrdili, že nejdůležitějším a základním klíčem k úspěchu je posílení koordinace na všech úrovních.



Conference Report

Víceletý finanční rámeček 2014 – 2020: Evropská rada bez dohody a co dál?

–
Listopad 2012

ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY (AMO)

Asociace pro mezinárodní otázky je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Základním posláním AMO je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Díky svým aktivitám v České republice i v zahraničí a dlouholeté historii je AMO vnímána jako čelní nezávislá instituce svého druhu v České republice.

K DOSAŽENÍ SVÝCH CÍLŮ ASOCIACE:

- formuluje a vydává studie a analýzy;
- pořádá mezinárodní konference, expertní semináře, kulaté stoly, veřejné diskuse;
- organizuje vzdělávací projekty;
- prezentuje kritické názory a komentáře k aktuálnímu dění pro domácí a zahraniční média;
- vytváří příznivější podmínky pro růst nové generace expertů;
- podporuje zájem o disciplínu mezinárodních vztahů mezi širokou veřejností;
- spolupracuje s řadou dalších domácích i zahraničních institucí.

VÝZKUMNÉ CENTRUM AMO

Výzkumné centrum Asociace pro mezinárodní otázky je předním českým think-tankem, který není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskuzi. Hlavním cílem Výzkumného centra je systematické sledování, analýza a komentování mezinárodního dění se zvláštním zaměřením na zahraniční politiku České republiky.

Výzkumné centrum bylo založeno v říjnu 2003 jako analytický útvar Asociace pro mezinárodní otázky se zaměřením na mezinárodní vztahy a zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku. Jádrem VC AMO je [tým analytiků](#), jejichž prostřednictvím nabízíme odbornou expertízu v hlavních problémech světových regionů a klíčových otázkách současné mezinárodní politiky. Výzkumné centrum zpracovává [vlastní odborné studie](#), analytici poskytují [komentáře](#) k aktuálnímu dění prostřednictvím médií. Dedikovanou platformou pro hodnocení mezinárodní politiky je [blog AMO](#).

SLEDUJTE NÁS!

